

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Wpływ mediów masowych na odbiorcę

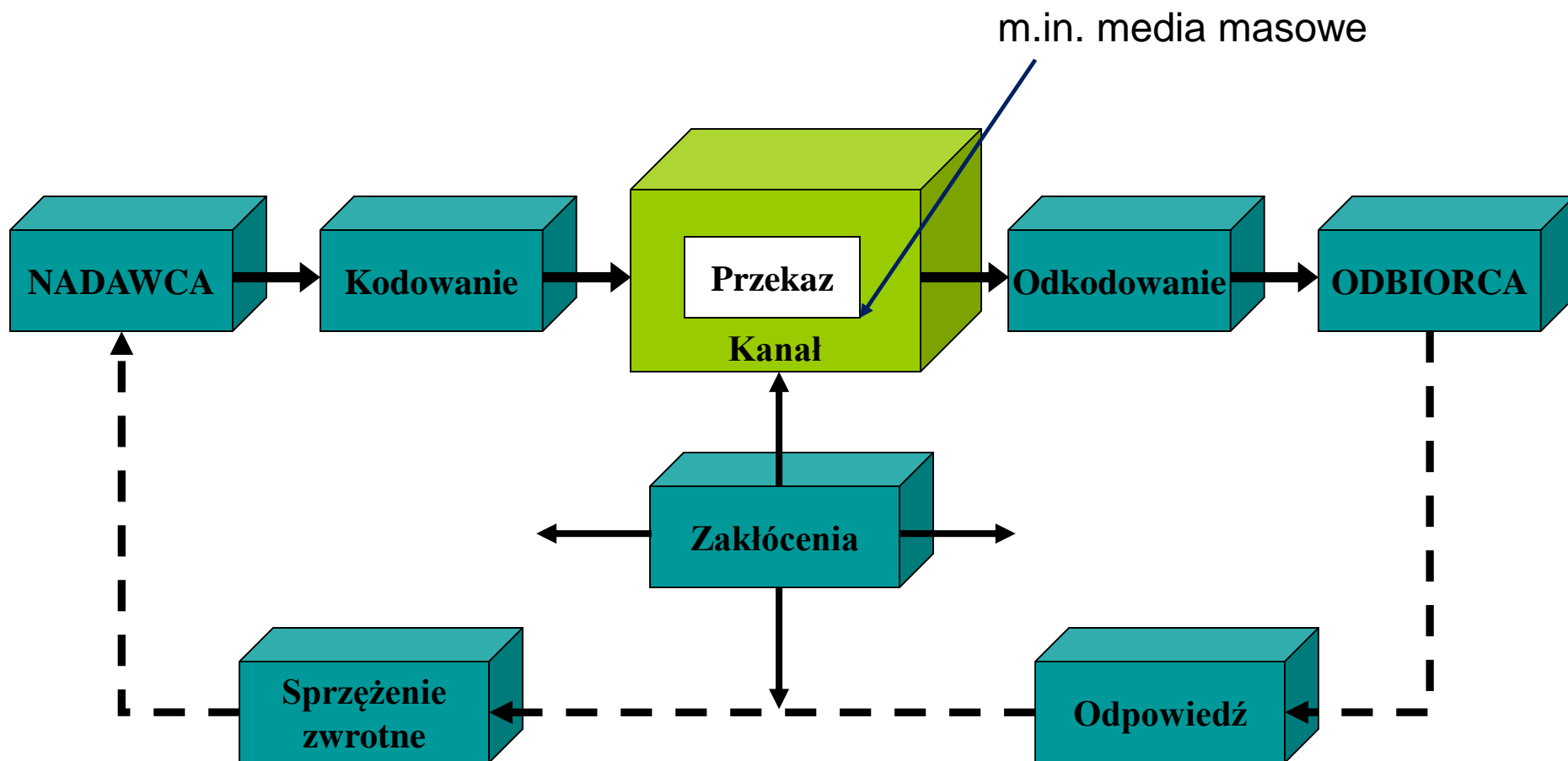
dr Agnieszka Smalec

Uniwersytet Szczeciński
22 kwietnia 2015 r.

Organizatorzy

Proces komunikacji

Co to media masowe (mass media)?

To urządzenia i instytucje, za pomocą których przesyłane są treści do bardzo licznej i zróżnicowanej publiczności.

Zalicza się tu: prasę, radio, telewizję, film (kino), książki (popularne), nagrania muzyczne (płyty, kasety), plakat oraz tzw. nowe media, np. nagrania filmowe (kasety, DVD), telewizja satelitarna, kablowa, gry komputerowe, internet (komputer).

Co to media masowe (mass media)?

Istotny wyróżnik – masowy zasięg.

Przekazywane treści mają charakter publiczny (są kierowane do wszystkich, których mogą zainteresować).

Są elementem kultury masowej.

Główne cechy: masowość produkcji i odbioru przekazu; pewna schematyczność; prostota; łatwa dostępność przekazywanych treści.

Funkcje mediów masowych, m.in.

- informacyjna,
- perswazyjna, nakłaniająca, stymulacyjna
- rozrywkowa,
- edukacyjna,
- korelacja
- mobilizacyjna,
- wpływ na emocje.

Przykłady wpływu mediów masowych na odbiorcę:

- telewizji
- prasy
- radia
- internetu

Sposoby nakłaniania do działania wykorzystywane w mediach, m.in. reguły psychologiczne:

- **reguła wzajemności** – każda przysługa powinna pobudzać do rewanżu, bez obawy przed wykorzystywaniem ze strony innej jednostki; zawsze powinniśmy się odwdzięczyć, a przynajmniej próbować, osobie, która nam dostarczyła jakąś korzyść; zaoferowanie pomocy przed wyjawieniem własnej prośby;
- **reguła zaangażowania i konsekwencji** – wykorzystuje pragnienie bycia konsekwentnym i wyglądu na taką osobę w oczach innych ludzi; po podjęciu decyzji osoba nie wycofuje się, nawet wbrew sobie;

Sposoby nakłaniania do działania wykorzystywane w mediach, m.in. reguły psychologiczne:

- **reguła społecznego dowodu słuszności** – jak zachowują się inni ludzie i w co wierzą często jest wyznacznikiem ich własnych decyzji; „inni ulegli, to ja też”; zachowanie jest poprawne w danej sytuacji o tyle, o ile inni widzimy innych, którzy tak właśnie się zachowują; slogany typu: „oni już wybrali, wybierz i Ty!”;
- **reguła lubienia i sympatii** – korzysta z czynników jak: atrakcyjność fizyczna osoby uczestniczącej w przekazie, podobieństwo (postaw i poglądów), skojarzenie z czymś co odbiorcy znają i lubią;

Sposoby nakłaniania do działania wykorzystywane w mediach, m.in. reguły psychologiczne:

- **reguła autorytetu** – uleganie jedynie symbolom (np. ubrania, samochody) czy oznakom autorytetu, nie zaś jego istocie; większy wpływ mają osoby, o których klient jest przekonany, że znajdują się na danym produkcie i są godne zaufania; często jest to tylko zbudowanie pozorów istnienia autorytetu, np. przez dodanie tytułu naukowego, założenie odpowiedniego stroju;
- **reguła maksymalizacji własnego interesu** - ludzie chcą otrzymać jak najwięcej za jak najmniejszą cenę;
- **reguła niedostępności** - ograniczenie możliwości nabycia określonych produktów powoduje, że nabywcy pragną ich coraz bardziej i widzą je w lepszym świetle; np. kolekcjonerzy; liczba produktów ograniczona. Podobna jest **taktyka „nieprzekraczalnego terminu”**

Style prezentacji przekazu, np.

- ❑ schemat: „kłopoty-rozwiązanie-zadowolenie”,
- ❑ rekomendacja (głównie: gwiazdy, eksperci, „przeciętni użytkownicy”), powoływanie się na świadków,
- ❑ styl życia, krótkie opowiadania,
- ❑ humor, dowcip,
- ❑ muzyka, śpiew,
- ❑ animacja,
- ❑ doskonałość techniczna, dowody naukowe,
- ❑ porównanie z konkurencją.

Przykłady...

KAMPANIA SPOŁECZNA

ma na celu m.in.

- spowodowanie pożądaných społecznie skutków u relatywnie dużej liczby osób w określonym czasie, w konsekwencji kompleksowych, zorganizowanych działań komunikacyjnych;
- nakłanianie do zmiany postaw i zachowań społecznie nieakceptowanych,
- walkę ze stereotypami,
- zwrócenie uwagi na jakiś ważny problem i zasygnalizowanie możliwego rozwiązania.

PRZEKAZ POZYTYWNY

- Celem jest wzbudzenie pozytywnej postawy wobec pożądanego obiektu, działania; aby coś robić. Konsekwencjami są nagrody i korzyści z takiej postawy. Wzbudza pozytywne emocje.

PRZEKAZ NEGATYWNY

- Celem jest wzbudzenie negatywnej postawy wobec niepożądanego działania; zabranianie czegoś. Motywacją jest unikanie czegoś. Wywołuje emocje negatywne, a konsekwencjami są kary lub brak jakichkolwiek korzyści.

ASPEKTY POZYTYWNE Z ISTNIENIA MEDIÓW MASOWYCH, np.

- Źródło najnowszych informacji
- Uzupełnienie wiedzy
- Rozwijanie zainteresowań
- Uczenie prospołecznych zachowań
- Inspirowanie twórczości
- Źródło społecznych interakcji
- Źródło rozrywki
- Wzrost poczucia wspólnoty
- Prowokacja dialogu, bezpośredniej komunikacji
- Media zmieniły perspektywę czasu i przestrzeni.
- i inne

ZAGROŻENIA

Z ISTNIENIA MEDIÓW MASOWYCH

- Stępienie wrażliwości, agresja
- Umysłowe lenistwo, wady postawy
- Upośledzenie zdolności językowych
- Przemoc, pornografia
- Internalizacja – przyswojenie świata wartości prezentowanych postaci
- Manipulacja, ukryta perswazja
- Prezentowanie rzeczywistości w krzywym zwierciadle
- Szum informacyjny
- Naruszanie życia prywatnego
- Ucieczka w wirtualność, osamotnienie w realnym świecie
- itd., itp.

Dziękuję za uwagę